

ÚVODNÁ STRANA PROJEKTOVÉHO DOKUMENTU

1. Partnerská krajina, miesto realizácie projektu: Moldavsko, autonómny región Gagauzsko a južný región		2. Projektové číslo: <i>SAMRS/2017/MD/1/3</i>
3. Názov projektu: Posilnenie transparentnosti a efektívneho výkonu samospráv a budovanie kapacít občianskej spoločnosti v Moldavsku		
4. Sektorová priorita: Štátna správa a občianska spoločnosť		5. CRS kód (5 miestny): 15150
6. Predpokladaný dátum začiatku: 1.1.2018	7. Predpokladaný dátum ukončenia: 31.12.2018	
8 . Požadovaná dotácia z ODA (EUR): 95 130	9. Celkové spolufinancovanie žiadateľa (EUR): 10 580	
10. Partnerská organizácia v krajine prijímateľa (meno, adresa, kontakty): Public Association "Pro-Europe" European Center of Comrat 204a, Lenin str., of. 40, MD-3805, Komrat Gagauzsko, Moldavsko E-mail: proeuropamd@gmail.com Web: http://www.proeuropa.md Tel: +373 298 23437		
11. Stručná charakteristika projektu (max. 250 slov): Projekt reaguje na ciele projektovej výzvy posilniť efektívne fungujúcu štátnu správu a občiansku spoločnosť . Zároveň korešponduje so sektorovou prioritou dobrá správa vecí verejných uvedenej v dokumente <i>Stratégia SR pre rozvojovú spoluprácu s Moldavskou republikou na roky 2014 - 2018</i> . Prostredníctvom odovzdávania unikátnych slovenských skúseností v oblasti budovania demokratickej samosprávy a v oblasti občianskeho aktivizmu sa zameriava na budovanie kapacít miestnych samospráv pre zvyšovanie transparentnosti a pre efektívnu komunikáciu s občanmi na strane jednej a na aktivizáciu občianskej spoločnosti pre zapojenie sa do verejného života na strane druhej. Vychádza z predpokladu, že úspešný prechod k demokracii v Moldavsku vedie cez decentralizáciu moci zo štátnej správy na miestne samosprávy a zároveň cez tzv. demokratizáciu zdola , prostredníctvom aktívnej občianskej spoločnosti . Aktivity projektu sa okrem pracovníkov lokálnej samosprávy do veľkej miery venujú mládeži ako kľúčovej skupine pre rozvoj a napredovanie spoločnosti. Zástupcovia týchto skupín získajú vedomosti a zručnosti v jednotlivých miestnych aktivitách a počas študijných ciest na Slovensko a po návrate ich ďalej využijú v lokálnych projektoch. Projekt sa realizuje v moldavskom autonómnom regióne Gagauzsko , ktorý je v menšej miere pokrytý inými donormi. Žiadateľ nadväzuje na svoje predošlé intervencie v regióne a aktivity zakladá na konkrétnych dosiahnutých výsledkoch. Pokračovaním aktivít v Gagauzsku projekt prispieva ku kontinuite a udržateľnosti nastavených procesov a zmien. Projekt je ďalej teritoriálny rozšírený do južných regiónov krajiny vyznačujúcich sa podobnými socioekonomickými podmienkami a pokrytím donormi.		

1. ZHRNUTIE V SLOVENSKOM A ANGLICKOM JAZYKU (MAX. 2 STRANY)

1. 1. Zhrnutie projektu v slovenskom jazyku

Celkovým cieľom predkladaného projektu je posilnenie efektívne fungujúcej štátnej správy a občianskej spoločnosti.

Špecifické ciele:

- 1.** Zvýšenie transparentnosti a efektívnosti miestnej samosprávy v Gagauzsku.
- 2.** Posilnenie kapacít mládežníckej občianskej spoločnosti v Gagauzsku v oblasti občianskeho aktivizmu a fungovania neziskového sektora.

Výstupy a aktivity:

V1.1. Dve mestá (Komrat a Ceadir-Lunga) podporené v efektívnom poskytovaní služieb občanom cez zvýšenie kapacít personálu v oblasti efektívnej samosprávy a zriadenie klientských centier

Aktivity:

- 1.1.1 Zriadenie dvoch klientských centier na mestských úradoch v mestách Komrat a Ceadir-Lunga
- 1.1.2 Päťdňová študijná cesta na Slovensko pre 10 zástupcov mestských úradov miest Komrat a Ceadir-Lunga
- 1.1.3 Šesťdňový tréning a konzultácie pre 10 zástupcov mestských úradov z miest, v ktorých bolo zriadené klientské centrum (Komrat a Ceadir-Lunga)

V1.2 Tri miestne samosprávy (Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti) podporené v zvyšovaní transparentného výkonu vďaka zvýšeným kapacitám personálu a zriadenia webových portálov pre zverejňovanie zmlúv v troch mestách

Aktivity:

- 1.2.1 Dvojdňový tréning pre 6 pracovníkov mestských úradov miest Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti
- 1.2.2 Založenie webových portálov/sekcí pre tri mestá (Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti) pre zverejňovanie informácií o pôsobení a rozhodnutiach miestnej samosprávy a zmlúv

V2.1. Inštitucionalizácia minimálne dvoch mládežníckych grassroot organizácií v Gagauzsku.

Aktivity:

- 2.1.1 Tri tréningy (každý pre 15 účastníkov) pre mládežnícke skupiny na tému založenia MVO, písania projektov a ich implementácie, udržateľnej činnosti, fundraisingu a PR
- 2.1.2 Založenie minimálne dvoch mládežníckych MVO v Gagauzsku, identifikácia misie a zámer činnosti, prípravy formálnej registrácie/formálna registrácia

V2.2. Posilnenie skúseností a kapacít mládežníckych skupín a aktivistov v regióne Gagauzsku o fungovaní neziskového sektora a implementácii projektov.

- 2.2.1 Stáž v neziskových organizáciách na Slovensku pre 6 mládežníkov
- 2.2.2 Vyhlásenie výzvy pre novozaložené MVO, príprava, podanie, vyhodnotenie a implementácia 4 mikroprojektov v regióne Gagauzsko (podporené mikrograntami), evaluácia implementácie mikroprojektov

Overall objective: Enhancing effectivity of municipalities and civil society in Moldova

Specific objectives:

1. Strengthening of transparency and effective public administration of municipalities in Gagauzia.
2. Capacity-building of youth civil society in Gagauzia in activism and the principles and functioning of third sector.

Results and Activities

R1.1. Two municipalities (Comrat, Ceadir-Lunge) supported in effective service provision to citizens through capacity building of their employees and establishing of client-centres

R1.2 Three municipalities (Copchak, Ceadir-Lunge, Vulcanesti) supported in strengthening transparent practices through enhanced capacities of their employees and creating of web portals for publishing municipality contracts and crucial information for the citizens

R2.1. Institutionalization of at least 2 grassroot youth CSOs in Gagauzia.

R2.2. Enhanced experience and capacities of youth groups and activists in Gagauzia in CSO sector and project implementation.

2. ANALÝZA PROBLÉMOV A ZDÔVODNENIE PROJEKTU (MAX. 3 STRANY)

1. Identifikácia problémov a analýza potrieb

Demokratizácia v Moldavsku zostáva naďalej spomaľovaná viacerými faktormi. Občianska spoločnosť, participácia občanov na veciach verejných a samotné povedomie o možnostiach participácie na verejných veciach a rozhodnutiach nie sú v Moldavsku dostatočne ukotvené, nezaujímame zaznamenávame vo veľkej miere aj u mladých ľudí. Pomalý proces decentralizácie, spolu s nedokonalým finančným a inštitucionálnym rámcom oslabuje pozíciu moldavskej samosprávy, ktorá zatiaľ nie je aktívnym hráčom v oblasti miestneho a regionálneho rozvoja.

Gagauzsko je región s autonómnym statusom na juhovýchode Moldavska, prevažne obývaný rusko-jazyčným obyvateľstvom (Gagauzi sú národ turkického pôvodu), ktoré vyznáva pravoslávne kresťanstvo. Značná časť obyvateľstva sa živí poľnohospodárstvom, región je známy ako vinárska oblasť. Populácia sa odhaduje na 160 000 obyvateľov na území približne 1800 km². Región sa dostal do centra pozornosti Európy vo februári 2014 po tom, čo miestna vláda zorganizovala referendum o európskej integrácii a o potenciálnom osamostatnení sa regiónu v prípade hlbšej integrácie Moldavska do EÚ, čo predstavuje živú obavu u gagauzského obyvateľstva, a v prípade zjednotenia sa s Rumunskom.¹ V referende viac ako 97% voličov vyjadrilo nesúhlas s európskou integráciou a 98 percent voličov naopak podporilo vstup do ruskej colnej únie. Takisto voliči deklarovali vôľu odčlenenia sa od Moldavska, ak sa politicky pričlení k Rumunsku. Vo svetle aktuálnych udalostí na Ukrajine (anexia Krymu Ruskom a separatistické nepokoje vo východných regiónoch), sa pozornosť obracia aj na tento chudobný región, ktorý, podobne ako mnohé iné etnické a kultúrne odlišné regióny v rámci post-sovietskych štátov, by sa mohol stať centrom politickej nestability v Moldavsku, ktoré v novembri 2013 podpísalo asociačnú dohodu s EÚ.²

Projekt sa teda svojím teritoriálnym zameraním pokúša vyrovnať šance aj pre ľudí z odľahlejších regiónov zapojiť sa do demokratizačných projektov a nadviazať kontakty v krajine Európskej únie.

Problémy:

Na základe predošlého pôsobenia v krajine a na základe monitorovacej činnosti partnerskej organizácie boli v Moldavsku identifikované nasledované problémy:

1. Nefunkčná samospráva

Samospráva v Moldavsku zostáva naďalej nedostatočne rozvinutá. Reálna moc a kompetencie sú v rukách orgánov miestnej štátnej správy, ktoré nie sú volené a nenesú zodpovednosť voči miestnym komunitám. Samosprávy disponujú nedostatočným financovaním, čo je výraznou prekážkou pri výkone svojich úloh. Región Gagauzska a južný región su ešte navyše poznačené napätými vzťahmi s centrom, čo vedie k ešte väčšej izolácii a nedôvere k samospráve.

Projekt ponúka zdieľanie slovenskej skúsenosti z reformy samosprávy a to nielen z hľadiska právneho či ústavného rozdelenia moci, ale predovšetkým z hľadiska ľudského kapitálu a hodnôt, ktoré demokratická samospráva na Slovensku predstavuje. Táto skúsenosť prinesie inšpiráciu pre samosprávy a iných lokálnych aktérov pre zmeny, ktoré nevyžadujú zásadné legislatívne úpravy.

2. Chýbajúce skúsenosti a zručnosti lokálnej demokracie, nízka prepojenosť s občanmi

Nielen občanom chýbajú „demokratické zručnosti“ (vyjednávanie, debata, občianska participácia, apod.). Časť zamestnancov v samospráve chápe, že táto si neplní svoje povinnosti voči obyvateľom a vidí potrebu

¹ <http://neweasterneurope.eu/articles-and-commentary/1097-moldova-the-eu-and-the-gagauzia-issue>

² <http://www.aljazeera.com/indepth/opinion/2015/03/gagauzia-russia-list-150318052557225.html>

inštitucionálnych reforiem a tiež nevyhnutnosť užšej spolupráce s miestnymi komunitami. Chýbajú však skúsenosti a dobré príklady takéhoto fungovania.

Projekt poskytuje zdieľanie praktických skúseností od expertov a pracovníkov samosprávy na Slovensku a príklady úspešných projektov efektívneho výkonu územnej samosprávy zo Slovenska. Okrem iného vytvára priestor nadviazanie kontaktov so slovenskými kolegami, a na vytvorenie platformy, v rámci ktorej môžu prebiehať konzultácie a ďalšie zdieľanie skúseností aj v priebehu procesu implementácie získaných poznatkov v budúcnosti.

3. Slabo rozvinutý tretí sektor, občianska pasivita mládeže

V Moldavsku je mládež vo všeobecnosti pasívna, záujem o participáciu na veciach verejných je nízky, pramení z celkovej nízkej úrovne občianskej participácie vo verejnom či treťom sektore. Prevažuje postoj, že za budúcnosť mladých je zodpovedný štát, prípadne bližšia rodina, čo je spôsobené vnímaním nedostatku pracovných príležitostí na moldavskom pracovnom trhu. V špecifickom kontexte Gagauzsku navyše mládež postráda možnosti cestovať a nadväzovať cezhraničné partnerstvá a prichádzať tak do kontaktu so svojimi náprotivkami v krajinách Európskej únie.

Povedomie o úlohe tretieho sektora v spoločnosti je slabé. Aj napriek tomu, že je v Moldavsku zaregistrovaných až vyše 8000 mimovládnych organizácií, len zopár z nich je v skutočnosti aktívnych a drvivá väčšina z nich svoju činnosť už nevykonáva. Až 65% všetkých zaregistrovaných MVO je v hlavnom meste Kišinev.³ Aj aktívnym MVO však chýba personálna, či technická kapacita na vykonávanie efektívnej činnosti a tak po čase zanikajú. Takmer žiadna moldavská MVO nemá v súčasnosti kapacitu na zapojenie sa do čerpania financií z rozpočtu EÚ.

Projekt ponúka v náväznosti na tento problém pokračovanie aktivít v oblasti práce s mládežou z predošlého projektu SAMRS/2014/MD/01/15 implementovaného občianskym združením, na ktoré žiadateľ nadväzuje personálne a expertízou a prenos slovenských skúseností v oblasti občianskeho aktivizmu mladých. Cieľovou skupinou sú účastníci programu „Mladí lídri“, čiže aktívni a motivovaní mladí ľudia z regiónu Gagauzsko, ku ktorým sa pridajú mladí zo severnej oblasti krajiny. Prostredníctvom predošlého projektu sa mládežníkom poskytli potrebné školenia na zvýšenie ich kapacít súvisiacich s rozvojom občianskej spoločnosti. Absolvovali následne študijnú cestu na Slovensko, vďaka ktorej nadviazali potrebné kontakty so slovenskými mládežníckymi a inými neziskovými organizáciami. Ďalšia študijná cesta na Slovensko bude zameraná na načerpanie inšpirácie a know-how pre založenie dvoch nových MVO v Gagauzsku. Využije sa potenciál a motivácia mladých aktívnych ľudí, do ktorých sa v predošlom projekte investovalo.

4. Náchylnosť mládeže podľahnúť populizmu

Mládež je v Moldavsku ohrozenou skupinou, nakoľko kvôli vysokej migrácii za prácou vysoký podiel mladých vyrastá v neúplných rodinách či sú vychovávaní starými rodičmi, od ktorých prirodzene do menšej či väčšej miery preberajú svetonázor. V Gagauzsku a ďalších regiónoch izolovaných od centra pozorujeme nedostatok rôznorodých názorových prúdov, ktoré spolu s jednostranne orientovaným spravodajstvom v regióne oberá mládež o možnosť na objektívnejší pohľad na svet. Neexistencia platformy na komunikáciu medzi regiónmami je zdrojom nedorozumení a podporuje separatizmus. Chýbajúca či problematická komunikácia medzi Gagauzským regiónom a zvyškom krajiny oberá občanov z oboch strán o možnosť spoznať názory a argumenty opačnej strany a posúva tým tieto regióny do väčšej izolácie.

Projekt poskytuje zvyšovanie kapacít občianskej spoločnosti a mladých. Vytvára tak príležitosť na inštitucionalizovanie mladých aktívnych ľudí z regiónov. Mládež tak bude môcť prostredníctvom novozaložených MVO priamo navrhovať zmeny potrebné na rozvoj ich komunity či regiónu. Budú môcť o

³ <https://freedomhouse.org/report/nations-transit/2013/moldova#.VQbca-E0-st>

potrebných zmenách diskutovať so samosprávou, zapájať verejnosť, oslovovať s nápadmi donorov. Vytvorí tak zároveň priestor aj pre zapojenie ďalších členov komunít, čím by mali zaručiť kontinuitu v tejto činnosti a vychovávať ďalšie generácie k občianskej participácii.

Z dlhodobého hľadiska projekt prinesie posilnenie kapacít samosprávy a cez efektívnejšiu komunikáciu s občanmi aj zvýšenie záujmu a dôvery v tieto inštitúcie, čo môže prispieť k posilneniu pozície samospráv voči centrálnemu systému riadenia, ktorý v praktickom živote naďalej funguje. Ďalej dôjde k výraznej stimulácii občianskej participácie a aktivizmu, ako aj k rozvoju demokratických zručností v komunitách. To následne pomôže v rámci **procesu demokratickej transformácie „zdola“, čo je mimoriadne dôležité v súčasnej situácii, kedy si moldavská spoločnosť nanovo definuje svoje priority, hodnoty a smerovanie budúceho rozvoja.**

Cieľovými skupinami projektu sú nasledovné kľúčové skupiny pri riešení lokálnych problémov na jednej strane a tiež pri strážení transparentnosti a férovosti demokratických procesov na strane druhej.

Účastníci programu „Mladí lídri“, aktívna mládež: Ide o skupinu vyškolených, motivovaných mladých ľudí z regiónu Gagauzsko, ktorí absolvovali študijnú cestu na Slovensko, kde dostali inšpiráciu a nápady na realizáciu rôznych verejne prospešných projektov či aktivít realizovaných našou mládežou. Na základe aktivít z predošlého projektu a s patričnou podporou v projekte novom sa zo spomenutej skupiny dá vytvoriť ukážková mládežnícka nezisková „grassroot“ organizácia, ktorá svojou činnosťou môže byť príkladom pre ostatné organizácie, či aktívnych mladých ľudí v rozvoji občianskej spoločnosti v regióne. V novom projekte rátame so zapojením sa mladých ľudí zo severných regiónov krajiny.

Miestne samosprávy: pri legislatíve, ktorá značne oklieštuje ich právomoci, aj aktívni a demokraticky zmýšľajúci predstavitelia samospráv často nevedia, ako využiť možnosti, ktoré majú pre zlepšenie života komunít. Chýbajú im vzory, príklady, inšpirácia, ale aj viera, že veci môžu ísť inak. Tréningy, konzultácie a cesta na Slovensko im otvoria nové možnosti.

Široká verejnosť: Občania Moldavska ešte stále nevnímajú štátnu správu ako službu, ktorej časť jej činnosti je poskytovanie servisu pre občanov, ktorí ju platia z ich daní. Aj napriek nedokonalnej decentralizácii v Moldavsku sa projekt snaží občanom ukázať, že samospráva slúži v prvom rade im. Prostredníctvom klientských centier si občania uvedomia, že nevyhnutná komunikácia so samosprávou a jej úradmi nemusí byť zdĺhavá a komplikovaná.

Hlavnou úlohou **mimovládnych organizácií** je kontrola výkonu verejnej moci a tiež tam, kde sú medzery v službách obyvateľstvu (sociálna starostlivosť, voľný čas, kultúra, ochrana životného prostredia), MVO môžu tieto medzery úspešne vyplňať. Spolupráca s inými sektormi spoločnosti však má potenciál umocniť efekty ich aktivít práve cez silných partnerov.

Koneční beneficianti projektu:

Z projektu budú benefitovať obyvatelia municipalít, z ktorých budú pochádzať účastníci projektu a ďalšia široká verejnosť. Ich presný počet závisí od veľkosti miest, v ktorých budú účastníci projektu ďalej pôsobiť, ako aj od charakteru projektov, ktoré si zvolia realizovať v rámci činností nových mládežníckych MVO lokalizovaných v Gagauzsku.

2.2. Relevantné štúdie, prieskumy žiadateľa/partnera a komplementárne projekty

Reforma samosprávy a posilňovanie inštitúcií lokálnej demokracie, rozvoj občianskej spoločnosti v regiónoch a práca s mládežou sú témami nielen stratégií EÚ a Slovenskej republiky voči Moldavsku, ale efektívna samospráva je jedným z výrazných rozvojových cieľov moldavskej vlády. Najväčšie donorské programy, s ktorými bude predkladaný projekt komplementárny, sú nasledovné:

- Program technickej pomoci USAID Moldova Local Government Support Project pokrýva know-how, transparentnosť, efektívnosť poskytovania služieb, neposkytuje však element spolupráce s občianskou spoločnosťou.
- UNDP Joint Integrated Local Development Programme poskytuje pomoc moldavskej vláde v rámci procesu decentralizácie vládnej moci. Program zapája aj iné zainteresované skupiny, ako občiansku spoločnosť a vedeckú komunitu.

Projekt je výnimočný tým, že sa zameriava na jeden pomerne zanedbaný región a snaží sa o vyrovnanie príležitostí obyvateľov Gagauzsku s inými regiónmi Moldavska.

Projekt priamo nadväzuje na predchádzajúce intervencie z projektu SAMRS/2014/MD/01/15 v nasledujúcich výsledkoch:

V1.1. Zástupcovia MVO, miestnej samosprávy a súkromného sektora získajú poznatky o medzisektorovej spolupráci, multietnickej samospráve, rodovej rovnosti a ľudských právach. Aktivita: tri tréningy pre predstaviteľov samosprávy, podnikateľov a MVO na tému medzisektorovej spolupráce a dve študijné cesty na Slovensko kvôli získaniu poznatkov o fungovaní multietnickej samosprávy.

V1.2 Zdieľanie skúseností v regióne a návrhy konkrétnych spoločných aktivít MVO a samospráv organizované účastníkmi projektu a konzultované expertmi na prenos poznatkov zo študijnej cesty. Aktivita: projekty účastníkov workshopov, založený web portál a profil na sociálnej sieti

V2.1. Rozvoj kapacít mládežníckych organizácií v oblasti ľudských práv a životného prostredia
Aktivita: Sériu troch tréningov pre vybraných zástupcov mládežníckych organizácií v rámci programu „Mladí lídri“ v oblasti ľudských práv a životného prostredia.

V2.2. Rozvoj dobrovoľníctva (založenie centra) pri Comrat State University
Aktivita: Usporiadanie 2 workshopov o fungovaní tretieho sektora a jeho aktivitách pre mládež s cieľom aktivizovať dobrovoľníctvo a uskutočnenie dvoch študijných ciest študentov z Comrat State University, dobrovoľníkov a účastníkov programu "Mladí lídri" na Slovensko.

Nadväzujúce výsledky intervencií:

V1.1. Rozvoj kapacít samosprávy a zlepšenie podmienok pre efektívnu komunikáciu samospráv s občanmi

Aktivita: Vybudovanie klientského centra na mestských úradoch v meste Komrat a Ceadir-Lunga, tréning pracovníkov miestnej samosprávy zahraničným expertom zo Slovenska. Študijná cesta pracovníkov klientských centier na Slovensko a získavanie praxe v činnosti klientských centier počas týždňovej stáže.

V1.2 Prenos slovenských skúseností a modelu transparentnej samosprávy

Aktivita: Pokračovanie v začatom projekte transparentnej samosprávy, po úspechu unikátneho pilotného projektu zverejňovania zmlúv na webových stránkach mesta Komrat, rozšírenie aktivity do ďalších miest (minimálne v mestách Ceadir-Lunga, Kopchak, a Drochia v severnom regióne).

V2.1. Zvýšená kapacita účastníkov programu „Mladí lídri“ porozumieť významu občianskej spoločnosti v demokracii a založiť mládežnícku MVO

Aktivity: Tri tréningy (každý pre 10 účastníkov) pre predstaviteľov mládežníckej neziskovej organizácie na tému založenia MVO, písania projektov a ich implementácie. Založenie minimálne dvoch nových mládežníckych MVO (jednej v Gagauzsku a jednej v severnom regióne), jej registrácia, voľba orgánov, menovanie členov, vypracovanie stanov, sídlo.

3. CIELE, ŠPECIFICKÉ CIELE, VÝSTUPY A AKTIVITY PROJEKTU (MAX. 10 STRÁN)

3.1. Celkový cieľ projektu

Celkový cieľ: Posilnenie efektívne fungujúcej štátnej správy a občianskej spoločnosti.

Projekt je koncipovaný v súlade s rozvojovými prioritami Moldavska a korešponduje s medzinárodnými rozvojovými cieľmi formulovanými pre túto krajinu.

Rozvojové priority prijímateľskej krajiny: v Národnej rozvojovej stratégii Moldavska Moldova 2020 sa medzi rozvojovými riešeniami pre ekonomický rast a redukciu chudoby okrem iného spomína aj práca s mládežou v oblasti vzdelávania, pretože moldavským problémom je vysoká nezamestnanosť mladých ľudí, ich nedostatočná kvalifikácia a nízka kvalita vzdelania a výzvou je preto najmä skvalitňovanie štúdia a jeho špecializácia na oblasti, ktoré sú vyžadované zamestnávateľmi a trhom.

Medzinárodné rozvojové ciele:

Európska komisia v rámci National Indicative Program (2011-13) uvádza medzi svojimi prioritami pomoci v Moldavsku v oblasti politického dialógu a reformy *pomoc pri posilňovaní demokracie, dobrej správy vecí verejných právneho štátu, ľudských práv a základných slobôd*. Ďalším dôležitým cieľom je *podpora rozvoja občianskej spoločnosti*. Prioritou pomoci je aj *pomoc pri reforme a modernizácii vzdelávacieho systému s ohľadom na konvergenciu s normami a postupmi EÚ, ktorá posilní demokratický rozvoj a sociálnu stabilitu*. Cieľom je *zvýšiť participáciu Moldavcov v programoch a výmenných programoch EÚ*. V dokumente *Single Support Framework: priorities for Moldova (2014-2017)*, ktorý podporuje implementáciu Asociačnej Agendy a ktorý bol vytvorený na základe konzultácií s vládou, občianskou spoločnosťou, medzinárodnými finančnými inštitúciami a medzinárodnými organizáciami, vytyčuje ako jeden zo svojich špecifických cieľov podporu modernizácie centrálnej a miestnej verejnej správy prostredníctvom na výsledky orientovaného prístupu .

V Akčnom pláne OSN - Moldavsko Partnership Framework (2013-2017) je jednou z oblastí spolupráce demokratická vláda, spravodlivosť, rovnosť a ľudské práva, v rámci by mal byť jedným z výsledkov: *občianska spoločnosť by mala lepšie monitorovať a podporovať ľudské práva, rovnosť, demokratickú vládu a právny štát*.

3.2. Špecifické ciele projektu

1. Zvýšenie transparentnosti a efektívnosti miestnej samosprávy v Gagauzsku.

Indikátory: Počet a typ zverejnených dokumentov/informácií na webových portáloch (aktivita mestských úradov), počet občanov informovaných o webových portáloch ako spôsobu zvyšovania transparentnosti, počet navštívení webových stránok, počet služieb poskytovaných v klientských centrách, spokojnosť občanov s využitými službami klientských centier, počet občanov informovaných o klientských centrách ako spôsobu zvyšovania efektívnosti miestnej samosprávy, počet občanov využívajúcich služby klientských centier

Zdroje overenia: Evaluácia webových portálov, štatistiky návštevnosti webových portálov, správy o dosahu informačných kampaní, dokumentácia a štatistiky poskytnutých služieb v klientských centrách, vyhodnotenie dotazníka o spokojnosti občanov ktorí využili služby klientských centier, vlastný monitoring a evaluácia projektu spolu s beneficiarimi, partnermi a zúčastnenými expertmi, mediálny monitoring

2. Posilnenie kapacít mládežníckej občianskej spoločnosti v Gagauzsku v oblasti občianskeho aktivizmu a fungovania neziskového sektora.

Indikátory:

Aktívna činnosť novovzniknutých MVO (počet informačných/osvetových/advokačných aktivít zameraných na mládež/ďalších beneficiarov/miestne samosprávy), počet podaných grantových žiadostí účastníkov tréningov, stážistov a realizátorov mikrograntov, počet partnerstiev/spolupráce naviazaných s organizáciami na Slovensku a s už etablovanými organizáciami v Moldavsku.

Zdroje overenia: Správy z implementovaných informačných/osvetových/advokačných aktivít zameraných na mládež/ďalších beneficiarov/miestne samosprávy, vlastná evaluácia projektu spolu s beneficiarimi, partnermi a zúčastnenými expertmi, vrátane vyhodnotenia dotazníkov, mediálny monitoring

3.3. Výstupy projektu a indikátory

1.1. Dve mestá (Komrat a Ceadir-Lunge) podporené v efektívnom poskytovaní služieb občanom cez zvýšenie kapacít personálu v oblasti efektívnej samosprávy a zriadenie klientských centier

Indikátory: 10 vyškolených pracovníkov/zástupcov mestských úradov (viaže sa na študijnú cestu na Slovensku a na tréning v Moldavsku) z 2 zapojených miest/mestských úradov; zvýšené poznatky pracovníkov/ zástupcov mestských úradov o efektívnej samospráve a fungovaní klientských centier, 2 zriadené klientské centrá, ktoré začnú svoju činnosť, počet informačných aktivít zo strany miest voči občanom (viažuce sa k klientským centrá)

Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov tréningových a študijných aktivít, Memorandá so zapojenými inštitúciami (mestské úrady), fotodokumentácia; vyhodnotenie dotazníkov samohodnotenia účastníkov tréningov a študijnej cesty, dokumentácia výkonov a služieb v klientských centrách, materiály použité v informačných aktivitách, mediálny monitoring

1.2 Tri miestne samosprávy (Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti) podporené v zvyšovaní transparentného výkonu vďaka zvýšeným kapacitám personálu a zriadenia webových portálov pre zverejňovanie zmlúv v troch mestách

Indikátory: 6 vyškolených pracovníkov/zástupcov mestských úradov z 3 do projektu zapojených miest/mestských úradov, 3 zriadené web portály; zvýšené poznatky pracovníkov/ zástupcov mestských úradov o transparentnosti samosprávy a o technických detailoch zverejňovania zmlúv, počet informačných aktivít zo strany miest a partnera voči občanom (viažuce sa k webovým portálom a transparentnosti)

Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov tréningových aktivít, fotodokumentácia, Memorandá so zapojenými inštitúciami (mestské úrady), webové portály pre zverejňovanie zmlúv v troch mestách; vyhodnotenie dotazníkov samohodnotenia účastníkov tréningov, materiály použité v informačných aktivitách, mediálny monitoring

2.1. Inštitucionalizácia minimálne dvoch mládežníckych grassroot organizácií v Gagauzsku

Indikátory: minimálne 15 vyškolených ľudí počas troch tréningov, identifikovanie najmenej 4 perspektívnych a šikovných zakladajúcich členov nových MVO; zvýšené vedomosti účastníkov tréningov o založení MVO, písaní a implementácii projektov, 2 novozaložené MVO

Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov tréningových aktivít, fotodokumentácia; vyhodnotenie dotazníkov samohodnotenia účastníkov tréningov, stanov organizácie, registračné dokumenty, mediálny monitoring

2.2. Posilnenie skúseností a kapacít mládežníckych skupín a aktivistov v regióne Gagauzsku o fungovaní neziskového sektora a implementácii projektov.

Indikátory: 6 účastníci stáže, 10 prihlásených projektov, 4 projekty vybraných na implementáciu; účastníci stáže pozitívne hodnotia skúsenosti a poznatky získané počas stáže, 4 úspešne implementované projekty
Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov stáže, projektové žiadosti (prihlásené projekty pre podporu mikrograntami), hodnotiaca správa odbornej komisie, fotodokumentácia; vyhodnotenie dotazníkov účastníkov stáže po absolvovaní stáže, záverečné naratívne a finančné správy implementovaných projektov, správa z evaluačného stretnutia po implementácii projektov, mediálny monitoring

3.4. Aktivity projektu a vstupy

1.1.1 Zriadenie dvoch klientských centier na mestských úradoch v mestách Komrat a Ceadir-Lunga

Aktivita je priamym pokračovaním predchádzajúceho projektu SAMRS/2014/MD/01/15 realizovaného občianskym združením, na ktorého činnosť žiadateľ nadväzuje, v rámci ktorého sa uskutočnila cesta pre 20 zástupcov MVO a samosprávy na Slovensko. Účastníci cesty mali možnosť navštíviť samosprávy na Slovensku a oboznámiť sa s ich činnosťou. Účastníkov zo študijnej cesty najviac zaujalo klientské centrum Mestského úradu v Trnave a zástupcovia mesta Komrat a Ceadir-Lunga sa bezprostredne po návšteve rozhodli túto myšlienku implementovať aj v ich mestách. Zriadeniu klientského centra bude predchádzať päťdňová študijná cesta na Slovensko. Bližšie detaily k materiálu a zariadeniu klientských centier sú uvedené v prílohe Technické špecifikácie. V budúcich projektoch plánujeme vytvorenie a inštaláciu nového softvéru pre ďalšie zefektívnenie práce klientských centier.

Zriadenie klientského centra bude znamenať:

- zlepšenie služieb samosprávy k občanom a zmiernenie administratívnej záťaže pre nich,
- zlepšenie kvality života v meste s dôrazom na upevňovanie väzieb medzi samosprávou a občanmi,
- ďalší dôkaz o snahu zmodernizovať samosprávu, urobiť ju transparentnejšou a priblížiť ju k občanom.

Mestské úrady budú tiež podporené v informačnej kampani pre propagáciu nových klientských centier smerom k verejnosti prispôbenej danému kontextu (prostredníctvom letákov, rádio spotu, sociálnych sietí). Do aktivity sa priamo zapojí aj projektový personál partnera.

Vstupy: uzavretie memoranda o spolupráci s mestskými úradmi, výber účastníkov tréningu, slovenský expert, priestory pre organizáciu tréningu/konzultácií, tlmočník, lokálna doprava, kapacita projektového personálu, vyhotovenie propagačných materiálov

1.1.2 Päťdňová študijná cesta na Slovensko pre 10 zástupcov mestských úradov miest Komrat a Ceadir-Lunga

Pre vybraných zástupcov mestských úradov z mesta Komrat a Ceadir-Lunga bude zorganizovaná študijná cesta na Slovensko.

Ciele študijnej cesty:

- Získať praktické poznatky z fungovania klientských centier miestnej samosprávy. Účastníci sa oboznámia s fungovaním samosprávy a úlohou ich klientských centier.
- Identifikujú oblasti, v ktorých budú poskytovať služby v ich klientských centrách pre občanov
- Získajú praktické školenie o práci klientského centra
- Dozvedia sa o možnostiach ako tvoriť Komunitné iniciatívy, advokačné, sociálne svojpomocné projekty na úrovni miestnej samosprávy

Vstupy: uzavretie memoranda o spolupráci s mestskými úradmi, výber účastníkov študijnej cesty, výber a memorandum o spolupráci s organizáciami na Slovensku, letenky, lokálna doprava v rámci SR, ubytovanie, strava, tlmočník, kapacita projektového personálu a zúčastnených

1.1.3 Šesťdňový tréning a konzultácie pre 10 zástupcov mestských úradov z miest, v ktorých bolo zriadené klientské centrum (Komrat a Ceadir-Lunga)

Aktivita chronologicky nadväzuje na otvorenie klientských centier a začatie ich činnosti. V rámci tejto aktivity sa uskutoční cesta slovenského experta do Moldavska, kde sa v priestoroch oboch zapojených mestských úradov uskutoční tréning spojený s konzultáciami zameranými na reflektovanie prvých skúseností, prípadne problémov s fungovaním klientských centier. Pracovníci KC budú mať priestor pre individuálne, ale aj skupinové konzultácie pre svoje špecifické otázky.

Vstupy: uzavretie memoranda o spolupráci s mestskými úradmi, výber účastníkov tréningu, slovenský expert, priestory pre organizáciu tréningu/konzultácií, otvorené klientské centrá, tlmočník, lokálna doprava, kapacita projektového personálu

1.2.1 Dvojnodňový tréning pre 6 pracovníkov mestských úradov miest Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti

Pracovníci 3 mestských úradov vybraných pre implementáciu aktivít podporujúcich transparentnosť, ktoré začnú so zverejňovaním zmlúv a rozhodnutí na webe získajú školenie v oblasti transparentnosti samosprávy.

Ciele tréningu:

- a) Informovať o poznatkoch a skúsenostiach získaných počas decentralizácie a boja proti korupcii na Slovensku.
- b) Poukázať na technické detaily zverejňovania zmlúv a rozhodnutí samosprávy na webe v rámci zásad ochrany osobných údajov
- c) Poskytnúť základné vedomosti v IT s dôrazom na jednoduché ovládanie, tvorbu a aktualizáciu internetového obsahu

Tréningy budú dokumentované miestnymi médiami.

Vstupy: uzavretie memoranda o spolupráci s mestskými úradmi, výber účastníkov tréningu, slovenský expert, priestory pre organizáciu tréningu/konzultácií, tlmočník, lokálna doprava, kapacita projektového personálu

1.2.2 Založenie webových portálov/sekcii pre tri mestá (Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti) pre zverejňovanie informácií o pôsobení a rozhodnutiach miestnej samosprávy a zmlúv

V spolupráci s miestnou samosprávou a miestnymi MVO bude webová stránka miestnej samosprávy prispôbena na zverejňovanie rozhodnutí a zmlúv týkajúcich sa samosprávy. Verejnosť tým bude mať väčší prehľad o dianí v ich meste/regióne, dosiahne sa väčšia transparentnosť rozhodnutí samosprávy a bude to mať aj pozitívny dopad na zapojenie sa širšej verejnosti na správe vecí verejných a komunitnom dobrovoľníctve. Počas trvania projektu bude k dispozícii lokálny expert pre online nástroje samospráv.

Na stránke môžu byť uverejňované aj advokačné aktivity za zmenu uplatňovania zákonov na miestnej úrovni, vzdelávacie či informačné aktivity posilňujúce toleranciu a demokratický dialóg medzi rôznymi sektormi a skupinami spoločnosti, aktivity smerujúce k spoločnému riešeniu problémov na miestnej úrovni – ekológia, nezamestnanosť, vlastnícke práva, apod.

Mestské úrady budú tiež podporené v informačnej kampani pre propagáciu nových online nástrojov smerom k verejnosti prispôbenej danému kontextu (prostredníctvom letákov, rádio spotu, video spotu, sociálnych sietí). Do aktivity príprav tejto kampane a jej jednotlivých nástrojov sa priamo zapojí aj projektový personál partnera.

Vstupy: registrácia, prípadne dizajn domény, prevádzka domény, IT projektový personál, vyškolený personál mestských úradov, vyhotovenie propagačných materiálov

2.1.1 Tri tréningy (každý pre 15 účastníkov) pre mládežnícke skupiny na tému založenia MVO, písania projektov a ich implementácie, udržateľnej činnosti, fundraisingu a PR

Účastníci programu absolvujú tri tréningy zamerané na získanie poznatkov o fungovaní neziskových organizácií. Tréningy budú zamerané na oblasti:

- a) všeobecných informácií o funkciách a fungovaní neziskovej organizácie, o úlohách a aktivitách neziskových organizácií v občianskej spoločnosti. Beneficienti budú rozdelení do tematických skupín
- b) zisťovania potrieb spoločnosti pred projektovou intervenciou, fundraisingu, PR
- c) prípravy a písania projektového návrhu, projektovom manažmente a projektovom cykle.

Prvý dvojdnový tréning bude facilitovaný expertom zo Slovenska, zvyšná časť tréningov bude v réžii lokálnych expertov zabezpečených projektovým partnerom. V rámci tréningov bude dochádzať k identifikovaniu lídrov pre založenie nových mládežníckych MVO.

Vstupy: miestni lektori, prenájom priestorov, lokálna doprava, ubytovanie, občerstvenie, študijné materiály, zahraniční lektori, cestovné, poplatky, tlmočník, výber účastníkov

2.1.2 Založenie minimálne dvoch mládežníckych MVO v Gagauzsku, identifikácia misie a zámer činnosti, prípravy formálnej registrácie/formálna registrácia

Absolventi tréningov (najaktívnejší) o fungovaní neziskových organizácií založia dve MVO v Gagauzsku.

Všeobecné ciele novozaložených MVO:

- a) Pôsobiť v regiónoch ako nezisková mládežnícka organizácia a prostredníctvom grantov a aktivitami organizácie zveľaďovať život občanov v komunite, priamo spolupracovať so samosprávami
- b) Pomáhať mladým, sociálne a zdravotne znevýhodneným občanom v začlenení sa do života komunity prostredníctvom organizovaných aktivít
- c) Šíriť myšlienku dobrovoľníctva a aktivizácie mládeže v komunite
- d) Pomocou aktívneho fundraisingu a PR činnosti upriamiť pozornosť na akútne potreby v regióne u miestnych či zahraničných donorov

V rámci aktivity bude k dispozícii počas trvania projektu aj lokálny expert pre podporu pri zakladaní MVO a následnej činnosti organizácií. MVO budú tiež podporené prostriedkami pre aktivity zvyšujúce ich vizibilitu pre oslovenie verejnosti a stakeholderov.

Vstupy: vyškolené mládežnícke skupiny, konzultačná podpora zo strany projektového personálu a zúčastnených expertov, znalosť legislatívnych podmienok a procesov, splnenie podmienok stanovených legislatívou, vyhotovenie PR materiálov

2.2.1 Stáž v neziskových organizáciách na Slovensku pre 6 mládežníkov

Členovia dvoch nových mládežníckych organizácií absolvujú týždňovú stáž v medzinárodnej neziskovej organizácii, ktorá bude identifikovaná na základe priorít novovzniknutých MVO v Moldavsku. Hlavný cieľ stáže je zažiť pracovnú atmosféru a život v kolektíve profesionálov pracujúcich v treťom sektore, nazberať skúsenosti a získať poznatky o práci medzinárodnej NGO.

Vstupy: výber účastníkov študijnej cesty, výber a memorandum o spolupráci s organizáciami na Slovensku, letenky, lokálna doprava v rámci SR, ubytovanie, strava, tlmočník, kapacita projektového personálu a zúčastnených

2.2.2 Vyhlásenie výzvy pre novozaložené MVO, príprava, podanie, vyhodnotenie a implementácia 4 mikroprojektov v regióne Gagauzsko (podporené mikrograntami), evaluácia implementácie mikroprojektov

Výzva na vypracovanie mikroprojektov bude vyhlásená pre novozaložené MVO v Gagauzsku s cieľom podporiť 4 najlepšie návrhy na zlepšenie života občanov v regióne. Projektové návrhy vyhodnotí odborná porota zložená zo zástupcu žiadateľa, projektového partnera, zúčastnených expertov, samosprávy a Komratskej univerzity. Cieľom vyhlásenia výzvy a poskytnutí štyroch mikrograntov je priama podpora aktivít tretieho sektora v regióne. Novozaložená mládežnícka MVO si tak bude môcť počas implementácie

mikroprojektu v praxi vyskúšať čo všetko obnáša práca v treťom sektore a aký dopad má práca v treťom sektore na spoločnosť. Úspešnou implementáciou mikroprojektu tak zároveň dôjde k završeniu cyklu zvyšovania kapacity členov mládežníckej MVO od získania teoretických poznatkov až po praktickú implementáciu rozvojového projektu. Cyklus tejto aktivity uzavrie evaluačné stretnutie k implementácii mikroprojektov.

Vstupy: kapacity projektového personálu a zúčastnených expertov, vyškolené mládežnícke skupiny/mládežnícki lídri, informačná kampaň/vyhlásenie výzvy s využitím relevantných informačných kanálov, prihlásené projekty spĺňajúce formálne kritériá a obsahové kritériá, splnenie legislatívnych podmienok ošetrojúcich podobné aktivity, kapacity implementujúcich organizácií, monitoring a evaluácia procesu

3.5 . Predpoklady a riziká, opatrenia na ich minimalizovanie

Vonkajšie predpoklady: nezmenená politická situácia v Moldavsku (prodemokratické smerovanie) a celistvosť krajiny (Gagauzsko), nezmenené podmienky pre pôsobenie medzinárodných MVO

Vnútorne predpoklady: výber kvalitných expertov a dobrých príkladov na Slovensku, kvalitný výber účastníkov – aktívnych ľudí schopných využiť získané poznatky

Riziko	Posúdenie		Plán na zníženie rizika
	Pravdepodobnosť nízka/stredná/vysoká	Dopad [malý/stredný/závažný]	
Neočakávané politické udalosti, odklonenie záujmu od lokálnej demokracie	Nízka	Stredný	Úpravy v harmonograme projektu, program aktivít, ktorý reaguje na aktuálne spoločensko-politické dianie
Narušená územná celistvosť krajiny, vybrané regióny vyňaté spod kontroly moldavskej vlády	Nízka	Závažný	Vybrať tie oblasti, v ktorých bude možné pracovať a zároveň ktoré pre svoju ohrozenosť potrebujú posilniť lokálnu demokraciu
Ťažkosti s realizáciou konkrétnych projektov, konflikty medzi členmi komunit transparentnosť	Stredná	Závažný	Kvalitná supervízia a konzultácie, výber účastníkov tréningov. V prípade konfliktov poskytnutie mediátora či konzultanta na mieste

3. 6. Prierezové témy

Princíp rodovej rovnosti: Pri výbere účastníkov projektu budú partnerské organizácie zohľadňovať rodové hľadisko a rovnaké šance na účasť v programe „Mladí lídri“. Téma sa tiež objaví v tréningoch zameraných na tretí sektor a občiansku spoločnosť na Slovensko.

Dobrá správa vecí verejných: Projekt je zameraný upevňovanie princípov dobrého vládnutia tým, že si kladie za cieľ zvýšiť efektivitu a transparentnosť územných samospráv. Ambíciou je taktiež posilnenie demokratických princípov v krajine svojim zacielením na inštitúcie a zároveň občiansku spoločnosť ako kontrolóra výkonu moci, na posilňovanie demokratickej miestnej samosprávy a na demokratickú aktivizáciu mládeže. Prispieva tak k budovaniu politickej kultúry a participatívnej demokracie na miestnej úrovni. Takisto poukazuje na význam inklúzie, zapájania rôznych skupín a aktérov do riešenia problémov a do demokratickej diskusie.

Ochrana ľudských práv a ľudskej dôstojnosti: Ľudské práva budú silno rezonovať počas tréningov a zdieľania slovenských skúseností v aktivitách zameraných na mládež.

Ochrana životného prostredia: Téma je obsahom zdieľania skúseností z tretieho sektora zo Slovenska. Účastníci programu “Mladí lídri” budú mať možnosť ďalej rozvíjať aktivity - založenie MVO a prípravu projektov aj v tejto oblasti.

4. PERSONÁLNE KAPACITY PRE REALIZÁCIU PROJEKTU - PERSONÁLNA MATICA

Žiadateľ nevysiela do cieľovej krajiny terénneho koordinátora z dôvodu etablovanej pozície a personálnej expertízy partnera. V tomto kontexte by tak náklady na terénneho koordinátora boli neopodstatnené.

5. PLÁN REALIZÁCIE A MONITORINGU PROJEKTU

5.1 Časový harmonogram aktivít projektu

Aktivita číslo a názov	1 18	2 18	3 18	4 18	5 18	6 18	7 18	8 18	9 18	10 18	11 18	12 18	1 19	Implementujúci subjekt
1.1.1 Zriadenie dvoch klientských centier na mestských úradoch v mestách Komrat a Ceadir-Lunga a informačná kampaň														Partner
1.1.2 Päťdňová študijná cesta na Slovensko pre 10 zástupcov mestských úradov miest Komrat a Ceadir-Lunga														Žiadateľ, partner
1.1.3 Šesťdňový tréning a konzultácie pre 10 zástupcov mestských úradov z miest, v ktorých bolo zriadené klientské centrum (Komrat a Ceadir-Lunga)														Žiadateľ, partner
1.2.1 Dvojdnňový tréning pre 6 pracovníkov mestských úradov miest Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti														Žiadateľ, partner
1.2.2 Založenie webových portálov/sekcí a ich prevádzka pre tri mestá (Ceadir-Lunga, Kopchak a Vulcanesti) pre zverejňovanie informácií o pôsobení a rozhodnutiach miestnej samosprávy a zmlúv a informačná kampaň														Partner
2.1.1 Tri tréningy (každý pre 15 účastníkov) pre mládežnícke skupiny na tému založenia MVO, písania projektov a ich implementácie, udržateľnej činnosti, fundraisingu a PR														Žiadateľ, partner
2.1.2 Založenie minimálne dvoch mládežníckych MVO v Gagauzsku, identifikácia														Žiadateľ, partner

misie a zámer činnosti, prípravy formálnej registrácie/formálna registrácia														
2.2.1 Stáž v neziskových organizáciách na Slovensku pre 6 mládežníkov														Žiadateľ
2.2.2 Vyhlásenie výzvy pre novozaložené MVO, príprava, podanie, vyhodnotenie a implementácia 4 mikroprojektov v regióne Gagauzsko (podoporené mikrograntami)			Výzva			Vyhodnotenie	Imp	Imp	Imp	Imp	Imp	Evalúcia		Žiadateľ, partner

5.2 Monitorovací plán

Monitorovacia cesta č.	Pozícia osoby, ktorá monitorovaciu cestu vykoná	Obdobie, v ktorom sa monitorovacia cesta má uskutočniť (predbežný plán)	Výstupy a ich indikátory, ktoré budú v rámci monitorovacej cesty hodnotené	Riziká, ktoré sa budú posudzovať	Zdroje overenia, dokumenty a zdroje, z ktorých budú čerpané informácie a údaje
1.	Projektový manažér	7-8/18, obdobie tréningov pre efektívnu samosprávu, implementácia prvého mikrograntu pre mládežnícke MVO, projekt transparentnej samosprávy bude rozbehnutý	1.1 Dve mestá (Komrat a Ceadir-Lunge) podporené v efektívnom poskytovaní služieb občanom cez zvýšenie kapacít personálu v oblasti efektívnej samosprávy a zriadenie klientských centier Indikátory: 10 vyškolených pracovníkov/zástupcov mestských úradov (viaže sa na študijnú cestu na Slovensku a na tréning v Moldavsku) z 2 zapojených miest/mestských úradov; zvýšené poznatky pracovníkov/zástupcov	Riziká: politická nevôľa spolupracovať na lokálnej úrovni, strata motivácie zamestnancov mestských úradov	Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov tréningových a študijných aktivít, Memorandá so zapojenými inštitúciami (mestské úrady), fotodokumentácia; vyhodnotenie dotazníkov samohodnotenia účastníkov tréningov a študijnej cesty, dokumentácia výkonov a služieb v klientských centrách, materiály použité v informačných aktivitách, mediálny monitoring

			mestských úradov o efektívnej samospráve a fungovaní klientských centier, 2 zriadené klientské centrá, ktoré začnú svoju činnosť, počet informačných aktivít zo strany miest voči občanom (viažuce sa k klientským centrá) 2.1. Inštitucionalizácia minimálne dvoch mládežníckych grassroots organizácií v Gagauzsku Indikátory: minimálne 30 vyškolených ľudí počas troch tréningov, identifikovanie najmenej 4 perspektívnych a šikovných zakladajúcich členov nových MVO; zvýšené vedomosti účastníkov tréningov o založení MVO, písaní a implementácii projektov, 2 novozaložené MVO	Riziká: fluktuácia mladých z chudobnejších regiónov do zahraničia, strata motivácie beneficentov	Zdroje overenia: Zoznamy účastníkov stáže, projektové žiadosti (prihlásené projekty pre podporu mikrograntami), hodnotiaci správa odbornej komisie, fotodokumentácia; vyhodnotenie dotazníkov účastníkov stáže po absolvovaní stáže, záverečné naratívne a finančné správy implementovaných projektov, správa z evaluačného stretnutia po implementácii projektov, mediálny monitoring
2.	Projektový manažér	10/18 – 11/18	Projekt bude komplexne hodnotiť priebeh, výstupy a pozorovateľné dopady projektu a jeho samosprávnej a mládežníckej línie.	Riziká: strata motivácie beneficentov, odchýlky v implementácii projektu a v plánovaných výstupoch	Návšteva klientského centra a účasť na tréningoch, zoznam účastníkov, návšteva samospráv a konzultácie s partnerom Návšteva novozaložených MVO, registračné dokumenty a história činnosti, diskusia o rizikách a očakávaniach, stretnutie s konzultantmi Rozhovory s beneficentami, feedback,

					strategické rozhovory o pokračovaní projektu, potrebách z pohľadu beneficentov, budúcich možných aktivitách.
--	--	--	--	--	--

6. KOMUNIKAČNÝ PLÁN (MAX. ½ STRANY)

6. 1. Komunikačný plán prezentácie výstupov projektu

Ciele:

- Informovať verejnosť v Moldavsku (občanov dotknutých miest) o novootvorených klientských centrách a nástrojoch zverejňovanie informácií a zmlúv a možnostiach ich využitia
- Informovať verejnosť o existencii a počiatkovej činnosti novozaložených MVO v Moldavsku
- Zviditeľniť projekt medzi slovenskou verejnosťou v rámci informovania o rozvojovej činnosti žiadateľa, zviditeľniť projekt medzi moldavskou verejnosťou (predovšetkým v regióne Gagauzsko) v rámci informovania o svojej činnosti zo strany partnerskej organizácie, ale tiež spolupracujúcich organizácií
- Zviditeľniť podporu SlovakAid

Aktivity a nástroje:

- Pravidelné informovanie o projekte na webovej stránke žiadateľa a sociálnych sieťach v slovenskom i anglickom jazyku (SR)
- Pravidelné informovanie o projekte na webovej stránke partnera a sociálnych sieťach v moldavskom a ruskom jazyku (MD)
- Propagačná činnosť beneficentov a partnera zahrnutá priamo v aktivitách projektu (letáky, video a rádio spot, sociálne siete, PR materiál)
- Vystúpenia v médiách (TV, rozhlas, denníky, týždenníky) v SR i v Moldavsku
- Stretnutia projektového tímu s verejnými činiteľmi, miestnymi podnikateľmi a štátnou správou (Moldavsko, Gagauzsko)
- Prezentácia na odborných podujatiach (konferencie)

Cieľové skupiny:

- Moldavská verejnosť, slovenská verejnosť, odborná verejnosť v oblasti rozvojovej spolupráce a zahraničnej politiky, ďalší aktéri, ktorých sa dotýka implementácia projektu

Zodpovednosť za realizáciu PR aktivít:

- Projektoví manažéri, projektový asistent PAR, PR manažér

7. FINANČNÉ INFORMÁCIE (MAX. 1 STRANA)

7. 1. Rozpočet (komentár k rozpočtu)

Celkové náklady na projekt: 105 710 EUR. Detailný rozpočet s spôsob výpočtu je uvedený v prílohe č. 3.

8. UDRŽATEĽNOSŤ (MAX. 3 STRANY)

8.1. Finančná, inštitucionálna a manažérska udržateľnosť

Projekt dlhodobo posilní potenciál cieľových skupín, nakoľko:

- Nadobudnú znalosti z oblasti demokracie, ľudských práv, mierového riešenia konfliktov a modelov fungujúcej samosprávy,
- Nadobudnú znalosti z oblasti tretieho sektora, písania projektov, projektového manažmentu, implementácie projektov čo priamo vedie k možnosti získavať granty od iných donorov
- V rámci študijného pobytu v SR si budú môcť vymeniť skúsenosti so slovenskými kolegami, nadviažu priame kontakty so slovenskými inštitúciami/subjektmi a budú ich udržiavať,
- Dostanú inšpiráciu na tému možných modelov spolupráce, vydarených projektov či iniciatív zo Slovenska, čiže nadviažu ďalšiu cezhraničnú spoluprácu
- Projekt iniciuje a podporuje vlastné projekty účastníkov a vďaka mentoringu a konzultáciám formuje zručnosti demokratického riadenia a komunitnej spolupráce.

Projekt poskytuje účastníkom trvalé vedomosti a zručnosti, ktoré bez ďalších vkladov zo strany donorov môžu aktívne využívať. Na druhej strane existuje množstvo komplementárnych projektov rôznych subjektov (viď kap. 2), či už na tému lokálnej demokracie, komunitného rozvoja, samosprávnosti, alebo rozvoja mládeže, že je vysoko pravdepodobné, že účastníci projektu budú tieto vedomosti a zručnosti nielen uplatňovať, ale aj ďalej rozvíjať.

Pokiaľ ide o inštitucionálne zmeny, projekt je príspevkom k širšej nevyhnutnej reforme – **reforme samosprávy a lokálnej administratívy v Moldavsku**. Je vhodné mať pripravený ľudský kapitál a ľudí z regiónov, ktorí budú schopní a ochotní sa aktívne zapojiť do verejnej diskusie o úlohách a podobe novej samosprávy v Gagauzsku, na juhu i v Moldavsku ako takom.

8.2. Zapojenie cieľových skupín a konečných príjemcov

Príprava projektu: projekt sa opiera o niekoľkoročné skúsenosti projektového partnera s ľudskými právami a budovaním občianskej spoločnosti v Moldavsku. Projekt je výsledkom okrem iného aj evaluačných správ a implementácie predošlého projektu v regióne ktoré ukázali, aké sú požiadavky a priority cieľových skupín v týchto témach. Cieľové skupiny i koneční príjemcovia sú teda zapojení do prípravy v maximálnej možnej miere.

Realizácia projektu: Najmä výsledky zamerané na konkrétne projekty a aktivity účastníkov vzdelávacích podujatí sú priamo orientované na ich participáciu, ako aj na participáciu ich vlastných komunít. Cieľové skupiny teda nie sú len pasívnymi prijímateľmi vzdelávania, ale ho spoluvytvárajú (napr. konečným rozhodnutím o témach slovenskej študijnej cesty) a tiež priamo počas projektu multiplikuju a v praxi uplatňujú (založenie MVO).

Multiplikačný efekt: Projekt je nastavený tak, že práve komunitné iniciatívy v partnerstvách medzi účastníkmi budú pokračovaním projektu. V malých mestečkách a obciach v Gagauzsku sa multiplikačný efekt prejaví tým ľahšie, že komunity sú tu málopočetné a poprepájané sociálnymi väzbami.

8.3. Primeraná technológia

Zariadenie mládežníckych MVO a klientských centier bolo vybrané na základe skúseností s potrebami podobných zariadení a konzultácií s pracovníkmi samospráv. IT vybavenie pre mládežnícke MVO a klientské centrá bolo konzultované s IT špecialistami a na základe predpokladaných potrieb oboch subjektov. Plánované technológie a zariadenie patrí medzi štandardné vybavenie kancelárií.

9. INFORMÁCIE O ŽIADATEĽOVI A PARTNEROCH PROJEKTU (MAX. 5 STRÁN)

9. 1. Profil žiadateľa

Právna forma žiadateľa	Nezisková organizácia (n.o.)		
Dátum a číslo registrácie	5.1. 2016, OVVS-499/2015-NO		
Počet zamestnancov resp. spolupracujúcich SZČO – ak relevantné	26		
Hlavná oblasť pôsobenia	Poskytovanie humanitárnej pomoci a rozvojovej spolupráce v SR a v zahraničí, podpora ľudských práv, publikačná a vydavateľská činnosť, organizácia seminárov a školení, poskytovanie sociálnych služieb, podpora a prevádzka chránených dielní		
Počet rokov pôsobenia žiadateľa v danom regióne	Nezisková organizácia žiadateľa je nástupcom občianskeho združenia, ktoré má 8-ročné skúsenosti s implementáciou projektov v Moldavsku financovaných aj zo zdrojov SlovakAid		
Finančná kapacita žiadateľa	Výnosy/príjmy organizácie	rok 2015	0
		rok 2016	355 797 Eur
	Náklady/výdavky organizácie	Rok 2015	0
		Rok 2016	349 737 Eur

9. 2. Kapacita žiadateľa manažovať a implementovať projekt

Žiadateľská nezisková organizácia (n.o.) nadväzuje personálne a expertízou na dva subjekty, ktoré v posledných piatich rokoch realizovali nasledujúce relevantné aktivity:

Názov projektu: Jeden svet na školách v Moldavsku – výchova k ľudským právam prostredníctvom dokumentárnych filmov		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	93.210	SlovakAid	83.810	11/2015-10/2016	Cieľom projektu je podpora tolerance a dialógu o ľudských právach medzi študentmi a učiteľmi stredných škôl, pomocou využívania audiovizuálnych materiálov vo výučbe a prispieť tak k zvýšeniu občianskej participácie a záujmu o dodržiavanie ľudských práv medzi mladými ľuďmi v Moldavsku. Dokumentárny film je efektívny nástroj ako sprostredkovať školám a mladým ľuďom aktuálne ľudsko-právne témy. Správne vybrané filmy spolu s následnou diskusiou poskytnú študentom nie len nové informácie, ale aj príležitosť a schopnosť sa nad nimi kriticky zamyslieť, diskutovať o nich a vytvoriť si k nim vlastný postoj. Na základe našej dlhodobej skúsenosti so vzdelávaním v oblasti ľudských práv a využívaním filmu ako prostriedku k úvodu do témy, sa ukázalo, že je film pre

					študentov často impulzom, aby sa začali hlbšie zaujímať o ľudsko-právne témy. Vďaka podpore v podobe malých grantov, budú mať študenti príležitosť svoj záujem o ľudsko-právne témy premietnuť do konkrétnej akcie, čo je dôležitý krok k tomu, aby si začali uvedomovať, že sami môžu prispieť ku konkrétnej pozitívnej zmene v spoločnosti a začali byť občiansky aktívnejší
--	--	--	--	--	--

Názov projektu: Budovanie kapacít samosprávy a občianskej spoločnosti v regióne Gagauzsko, Moldavsko		Sektor: Štátna správa a občianska spoločnosť			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	112 988	SlovakAid	99 988 EUR	10/2014-10/2015	-Podpora budovania občianskej spoločnosti v regióne Gagauzsko cez zdieľanie transformačných skúseností SR v oblasti spolupráce vládneho a mimovládneho sektora a podpory participácie mládeže na veciach verejných. -Odvzdávanie slovenských skúseností v oblasti samosprávy a spolupráce štátnych, súkromných a mimovládnych aktérov pre rozvoj komunít v multietnickom prostredí. -Zdieľanie slovenských skúseností v oblasti výmenných programov pre mládež, aktivizácie mládeže a jej zapojenia do verejného života -40 predstaviteľov MVO, samosprávy a súkromného sektora ukončilo teoretický tréning a 19 vybraných účastníkov tréningov absolvovalo študijnú cestu na Slovensko - Bola vytvorená báza aktívnych mládežníkov a dobrovoľníkov -40 mladých ľudí absolvovalo tréningy a 19 mládežníkov absolvovalo študijnú cestu na Slovensko -14 mladých ľudí z Gagauzsku sa aktívne zapája spoločnosti

Názov projektu: Posilňovanie úlohy nezávislých médií v Moldavsku		Sektor: Média a slobodné zverejňovanie informácií			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu	Donor	Dotácia/ finančný príspevok	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	40 770 USD	National Endowment for Democracy	40 770 USD	2/2010 – 7/2010	Cieľom tohto projektu bolo posilniť nezávislé médiá v Moldavsku najmä v úlohe strážcu demokracie a vlády práva. Naše aktivity boli orientované na: 1. Posilnenie profesionálneho prístupu novinárov. 2. Rozvinúť zručnosti moldavských investigatívnych novinárov vymieňaním know-how s najskúsenejšími slovenskými novinármi, stážami, tréningami priamo v slovenských médiách a výmenou skúseností. 3. Podporiť medzinárodný dialóg a nadväzovanie kontaktov prostredníctvom výmeny informácií a vytváraním partnerstiev.

Názov projektu: Posilňovanie úlohy nezávislých médií v Moldavsku		Sektor: Média a slobodné zverejňovanie informácií			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu	Donor	Dotácia/ finančný príspevok	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Moldavsko	48 420 USD	National Endowment for Democracy	48 420 USD	11/2008 – 10/2009	Cieľom tohto projektu bolo posilniť nezávislé médiá v Moldavsku najmä v úlohe strážcu demokracie a vlády práva. Naše aktivity boli orientované na: 1. Posilnenie profesionálneho prístupu novinárov, aby mohli viesť demokratický dialóg medzi občanmi, politikmi, miestnou správou a medzinárodnými organizáciami v príprave na parlamentné voľby v roku 2009. 2. Rozvinúť zručnosti moldavských investigatívnych novinárov vymieňaním know-how s najskúsenejšími slovenskými novinármi, stážami, tréningami priamo v slovenských médiách a výmenou skúseností. 3. Podporiť medzinárodný dialóg a nadväzovanie kontaktov prostredníctvom výmeny informácií a vytváraním partnerstiev.

Názov projektu: Škola lokálnej demokracie, Ukrajina – Slovensko		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Ukrajina	115 914	SlovakAid	99 990	11/2014-4/2016	-odovzdávanie slovenských skúsenosti z oblasti budovania autentickej demokratickej samosprávy, komunitných iniciatív, občianskej participácie na miestnej úrovni, ochrany práv, ale aj riešenia konfliktov a problémov pri rozvoji regiónov a komunít (životné prostredie, vlastnícke práva, národnostná a etnická tolerancia, apod.). Projekt vybudoval kapacity 40 komunitných lídrov z rôznych miest Ukrajiny. aktívne implementovaných 32 lokálnych projektov, zameraných na uplatnenie zásad dobrého spravovania.

Názov projektu: Posilnenie vplyvu novinárskej komunity na dodržiavanie ľudských práv		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Ukrajina	73 000	Visegrad Fund	64 000	11/2014-10/2015	- vzdelávanie novinárov a predstaviteľov občianskej spoločnosti v praktickej implementácii ľudských a občianskych práv

Názov projektu: Budovanie kapacít a zvyšovanie mobility zástupcov občianskej spoločnosti na lokálnej a regionálnej úrovni		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Bielorusko	64.061	SlovakAid German Marshall Fund of USA (spolufinancovanie)	57.654	10/2014-2/2016	-21 bieloruských aktivistov prostredníctvom 3 študijných ciest na Slovensko nadviazalo kontakty a získalo poznatky v téme komunitného rozvoja, neformálneho vzdelávania a kultúry - zdieľanie skúseností počas okrúhlych stolov so skupinou cca. 60 bieloruských organizácií a informačných materiálov so skupinou cca. 300 bieloruských organizácií -45 zástupcov bieloruských MVO získalo vedomosti, a softvérové vybavenie pre zvýšenie bezpečnosti ich organizácie v oblasti práce s internetom

Názov projektu: Podpora slobody prejavu v Bielorusku		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Bielorusko	82 862	GMF, SlovakAid	SlovakAid: 74.532 GMF: 5 250	9/2013-3/2015	- zvýšenie profesionálnych kapacít nezávislých novinárov a médií prostredníctvom podpory ich profesionálnych aktivít a zvýšenie mobility novinárov do krajín EÚ

Názov projektu: Podpora občianskej spoločnosti v Bielorusku a posilnenie kapacít nezávislých médií		Sektor: Podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok poskytnutý donorom (EUR)	Dátumy implementácie Mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Bielorusko	60.398	SlovakAid	54.350	5/2012-1/2013	- napomáhanie šírenia nestranného spravodajstva v Bielorusku cez internet a sociálne médiá - zvýšenie kapacít nezávislých novinárov - využívanie mobilných technológií a multimédií - školenia novinárov v oblasti „mobilnej“ žurnalistiky a práce s multimédiami, študijné návštevy bieloruských novinárov na Slovensku

Názov projektu: Podpora slobody prejavu, nezávislých	Sektor: podpora občianskej spoločnosti
---	--

médií a nových médií v Bielorusku					
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/ finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie	Ciele a výsledky intervencie
Bielorusko	82 862	SlovakAid German Marshall Fund of USA (spolufinancovanie)	69 604 EUR 6 138 Eur	1/2012-12/2012	- školenie ľudskoprávných aktivistov na tému počítačovej bezpečnosti, - podpora nezávislej žurnalistiky - novinárska súťaž Slobodné slovo - návšteva bieloruských novinárov na Slovensku, články o demokracii na Slovensku, - publikácia o transformačnom procese na Slovensku - fond pre technické vybavenie novinárov a redakcií

Názov projektu: Podpora občianskej spoločnosti v Mjanmarsku		Sektor: podpora občianskej spoločnosti			
Miesto realizácie	Celková hodnota projektu (EUR)	Donor	Dotácia/finančný príspevok (EUR)	Dátumy implementácie mesiac/rok	Ciele a výsledky intervencie
Mjanmar-sko	44.720	SlovakAid a TRANS (kofinancovanie)	39.990 4.730	1/2013-2/2014	-Poskytnutie minigrantov občianskym iniciatívam za účelom rozvoja ich aktivít v oblasti ochrany práv farmárov, komunitného rozvoja, občianskeho vzdelávania a advokačných zručností -Vyškolenie zástupcov občianskej spoločnosti v témach: projektový manažment, organizačný rozvoj, advokačné zručnosti a nezávislý volebný monitoring

9. 3. Profil partnera v prijímajúcej krajine

Partner č. 1	
Názov	Public Association "Pro-Europe" European Center of Comrat
Právna forma	Nezisková organizácia
Dátum a číslo registrácie	25.1.2012 Department of Justice of ATO Gagauzia under no. 351
Hlavná oblasť pôsobenia	Európska integrácia, práca s mládežou, sociálne programy, kultúrne výmeny
Počet zamestnancov – ak relevantné	5
Zdroj príjmov	Medzinárodné a miestne: Ukrainian Women's Fund, European Partnership for Democracy, European Endowment for Democracy, UNDP, GIZ Office Chisinau, East Europe Foundation. Ministerstvo kultúry Moldavskej republiky, Ministerstvo mládeže a športu Moldavskej republiky
Opíšte skúsenosti partnera s obdobnými aktivitami ako predpokladá intervencia/uviedte príklady aktivít resp. projektov	Budovanie občianskej spoločnosti v regióne Gagauzsko prostredníctvom informačných kampaní, rozvoja dobrovoľníctva,

	konzultačných, technických a inštitucionálnych služieb, vytváranie dialógu a prehlbovanie spolupráce medzi vládny, mimovládny a súkromným sektorom najmä na lokálnej úrovni, práca s médiami, podpora zapájania mladých ľudí do občianskej spoločnosti a vecí verejných, podpora kultúrnych aktivistov, prepájanie miestnych aktívnych skupín so zahraničnými partnermi, organizovanie študijných ciest. Advokácia v téme európskej integrácie, šírenie povedomia o Európskej únii a jej inštitúciách, politikách a sociálnych programoch a o vzťahov medzi Moldavskom a EÚ predovšetkým v oblasti Gagauzsku, ktoré je sídlom organizácie.
História spolupráce so žiadateľom	Spolupráca žiadateľskej a partnerskej organizácie v rámci podávaného projektu bude prvým formálnym partnerstvom týchto dvoch entít. Partnerstvo vzniklo na základe dlhodobého pôsobenia žiadateľa v krajine, etablovaných kontaktov a čiastočnej spolupráce v rámci projektu filmových klubov pre mládež.